

מאתיים לכל עת

ופורד הידיד וחוקי-הבית-המשו-
תף והפילוסופיה של חקר הלשון,
וכמובן, על מצבו של היוצר כ-
יהודי וכיצד לחיות בעולם של
גויים.
הפה מדבר, היד מתנועת, ה-
עיניים ממצמות, הקול עולה ו-

אחד מידידיו הטובים של ה-
כותב טוען כי אילו רשמו במשך
שנה אחת את שמם של כל ה-
אנשים המדברים בטלוויזיה, היו
מגיעים למספר כולל של כמא-
תיים איש, המופיעים בממוצע
עשרים-שלושים פעם בשנה.

ירושלים של מוסר

א.

נו, אז אתמול מרביצים קפיצה לירושלים, לתפוס איזה אוויר צח. אח אה, ירושלים, איזו עיר. מה זה ירושלים? ירושלים זה טעמון, בתור סיפתאח. זה אדון קופ, ירושלים. ירושלים זה הגא-לריה. אתה נכנס לגאלריה ורואה את דודיק-ראש-העיר, מרביץ אקסטרא והולך לחצר. חצר זה ירושלים. כל המסבאה בחצר. גם דודיק-ראש-העיר. גם הפנתרים. אומרים „מאתיים“ ולא „מת-יים“. שותים אקסטרא. גם כוכבי שם. אדון קופ. ירושלים. בית"ר, זה מה שהולך. יאללה בית"ר. במקום גוגואים אומרים אגוי-אים, במקום סיכים - סילקים. בגאלריה שוב דודיק ואדון קופ בטעמון. סטודנטית מבצלאל, ה-חבר'ה מהטלוויזיה וגם איזה יפות. דודיק שוב כאן. איזה עיר ירושלים. כוכבי. מתיים, קופ. אקסטרא יאללה בית"ר. יש עליך איזה בוף? אח ירושלים ירוש-לים...

בלילה חזרנו לבית סוקולוב.

ב.

ערב אחד יצאנו אמ"ש ואני לטייל בחוצות ירושלים. היה ערב קריר, סתוי, אנשים מיהרו ל-בתייהם. ליד טרה-סנטה דינדרו הפעמונים. אנו כיוונו פנינו אל שער שכס, דרך ממילא. משעברנו ליד בית דג'אני בואכה ימין-משה, אמר לי אמ"ש כי על ה-גורל היהודי נמשח קו דק של יסורים למן ראשית ההיסטוריה. שמא זהו גורלו של הקו הדק, ולא של היהדות, אמרתי לו מש-חלפנו על פני בית-סנסור. הנוטר-דאם עודה ניכלמת בפיגומיה. שמא גורלה של הנצרות הביא עלינו את כל אלה, אמרתי. אמ"ש החזיק בזה, משירדנו ו-פנינו ואדי-ג'וזה. השמיים לבשו עופרת מעל הר הזיתים. ירוש-לים, עיר שקו דק של יסורים משוח על פניה. ויה-דולרוזה בת-אלפיים. אולי ארבעת אלפים. ניסינו, אמ"ש ואני, לחצות את רחוב צלאח-א-דין. היה אדום ב-רמזור. אמ"ש אמר לי „תיזהר, אדום ברמזור“. ירושלים של סתיו.

הכותב כלאומי

תמיד חלם הכותב שאיזו מו-עצה מקומית תכיר יום אחד ב-יצירתו. אחת משאיפותיו הכמו-סות, הרואות אור כאן לראשונה, היא כי בהגיעו לגבורות יבואו תלמידים מגן-שושנה ומגן-ברכה, לבושים לבן, יצלצלו אצלו בדלת בשמונה בבוקר, וכשהוא עודנו בתחתונים וגופיה, יביאו לו אל-בום ציורים שעשו במיוחד ל-מענו.

ואם לא יכיר בו הדור הזה, שמא יכירו בו הדורות הבאים. אולי יהפכו באחרית הימים את דירתו הצנועה של הכותב למוזי-און. ישמרו את מכונת הכתיבה שלו ואת המארקר וסרגל-הציצ-רו, וקופסת הטישוס. יחנטו את ברוז-הגומי האהוב, שבלעדיו לא היה הכותב עושה באמבט, את עציצו היקרים, את אוסף הגרו-שים שקיבל כעודף ואולי אפילו יעמידו לתצוגה מתמדת את גבינת הקוטג' שהיתה כה חביבה עליו ושימשה נושא לרבות מ-יצירותיו.

הכותב רואה בדימויו כיצד מציבים בכניסה לביתו שוער ב-מדים כחולים ושלט עם שעות ה-ביקור, ומורות לספרות שתיג-ערנה בעדת תלמידות רעננות שלא לפטפט מחמת קדושת המקום ולא לנשוף מחמת האבק. שהרי המנוע המרכזי לכתיבתו של הכותב אינו נעוץ בדחף ה-יצירה הבנאלי. יש לאמר זאת ב-גלוי: הכותב שואף אל תכנית הלימודים. הכותב כותב כדי ש-יום אחד, בעוד דור או שניים, תתפתל בכיסאה גימנזיסטית נפ-לאה ותזיע ותיכסוס את צפרניה ותציץ בפיתקאות, כדי לענות תשובה מניחה את הדעת על או-דות יצירתו של הכותב.

והכותב מקווה כי השאלה תהייה מנוסחת היטב, כיאות ל-שאלות על כותבים לאומיים ה-כלולים בתכנית הלימודים:

„מצא לפחות שלושה אלמנ-טים של מאנאיקיות ביחסיו של הכותב ועיזו, כפי שמובאים לבי-טוי ביצירתו - עיזי זיכרונה ל-ברכה.“

יורד, המשפט מורכב מנושא, נשוא, לוואי ומושא-עקיף. בסוף המשפט נקודה, ושלוש-עשר מה-פיפ. והעם יושב מול המסך עם מחברות פתוחות ורושם ראשי פרקים, סיכומים ותקצירים מפי אולי הבינה ואולי הרינה. ומי ש-חולה מעתיק מהחבר, כדי שלא יפסיד כלום.

ויום אחד מקווה העם (שהוא בן 0 עד 85, יליד אסיה, בלי משקפיים, לבוש אתא, מעשן בלי פילטר, ובקושי גמר מק-צועי) שאם יכין בחריצות את כל השיעורים, יוכל גם הוא להיות בין המאתיים האלה. מה יש, לו אין דיעה? הוא לא פוטוגני?

אנשים יפים פסלים יפים שואות יפות

ומי קפץ לביקור בארץ אם לא אשת-החברה והפסלת הידו-עה שעשתה זה-לא-מכבר את האנדרטה הידועה לשואה ה-מפורסמת.

לפסלת שלנו יש בית נורא גדול בבוורלי-הילס, עם המון מכוניות, ויש לה שני בתים נורא נחמדים בארץ, שאחד מהם היא שיפצה בעצמה, ובעל נורא מצליח וילדים נורא חמודים. היא נורא אוהבת לרהט את הבית ולעשות קניות בשוק בעזה, והיא נורא עליזה ורעננה ואופ-טימית ומקסימה ורגישה.

וגם האנדרטה שהיא עשתה לשואה היא ממש מקסימה. מין אנדרטה כזאת קופצנית וחנינית ועשויה נורא בטעם ויש בה איזו מין אופטימיות כזאת, ממש כמו בפסלת עצמה.

ואותה קבוצה חברתית בת כ- מאתיים איש כוללת בעיקר גיל-אי 40-50 גברים, אשכנזים, עם משקפיים מזהבים או עבי-מס-גרת, משופמים או בעלי זקנקן, מעשנים פיפ או סיגאר, אקדמ-אים או מנכ"לים, אנשים מצלי-חים, בעלי הופעה מכובדת ולבוש אלגאנטי אם-כי ספורטיבי, מצח גבוה והבעת פנים המעידה על הימצאותם של אלפי תאי-מוח מאחורי המשקפיים היוצרים.

כל אחד מן המאתיים המכו-בדים דן, משוחח, מתפלמס, מת-לבט, מראיין ומרואיין אחת ל-כמה ימים, בכל אחת מתכניות הדיבור. לכל אחד מהמאתיים יש כחמש דקות שבועיות לברבר על כל נושא שבעולם („אם כי ל-צערנו זמננו עומד בפני סיומו ולא נוכל למצות את מלוא עומקו של הנושא“).

על מה מדברים? על בית ה-משוגעים כמיקרוקוסמוס ועל בית-השימוש כמאקרוקוסמוס, על רוצח שחצה את הגבול ועורר בעיה מצפונית תיאורטית ועל מלחמת יום הכיפורים כמשבר ערכים, על הנסיעה באוטובוס כ-פורגטוריום ועל קארטר האדם

